Het adoptiepanel van de ODBN geeft een onafhankelijk advies over P&C-gerelateerde voorstellen die door het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur worden aangeboden. In het adoptiepanel is vertegenwoordigd: Bernheze, Den Bosch, Meierijstad, Land van Cuijk, Provincie Noord-Brabant

Vergaderdatum Algemeen Bestuur:	18-12-2024
Datum uitgebracht advies:	10-12-2024

Opmerkingen voorafgaand
Het adoptiepanel gaat in op de kadernota 2026
Adviezen van het panel zijn voorzien van een pijltje, reflecties voorzien van een bolletje.

Kadernota 2026

De kadernota is bedoeld als bouwstenen voor de ODBN begroting. Het geeft aan welke ontwikkelingen van invloed zijn op het totaal van de werkprogramma's die de ODBN uitvoert en de gekozen (financiële) uitgangspunten.

De kadernota is niet bedoeld de individuele bijdrage per deelnemer in kaart te brengen. De kwantificering hiervan volgt in eerste instantie met de begroting en daarna specifieker met de opdracht.

Centrale inhoudelijke thema's voor de Kadernota 2026 zijn onder andere:
- De aanhoudende spanningen in de leefomgeving tussen complexe belangen als het aanpakken van de stikstofproblematiek, de waterkwaliteit, economische ontwikkeling en leefbaarheid.
- De juridisering van de leefomgeving. De rechter wordt steeds vaker en makkelijker gevonden, met grote gevolgen voor het werk.
- De versterking van de positie van Omgevingsdienst NL. Volgens de ODBN wordt de contributie aan deze vereniging binnen de begroting opgevangen.
- De rol van de ODBN bij het adviseren over beleid en het voorbereiden van omgevingsplannen.

Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering:
- Aanhoudende personeelskrapte; dit vraagt meer inspanning om mensen aan te trekken en te behouden; dit leidt dus tot meer kosten.
- Er is onzekerheid in de stijging van de personele kosten; er is nog geen CAO vanaf 1 april 2025. Uitgangspunt voor de tariefontwikkeling zijn de cijfers uit de Macro Economische Verkenning. Hier geldt een loonindexering van 2,6%. Dit is waarschijnlijk aan de lage kant.
- Informatievoorziening & automatisering. Omgevingswet en IBP leidt naar verwachting tot meer uniformering in de taakuitvoering van omgevingsdiensten, bijvoorbeeld ten aanzien van informatievoorziening. Het is nog onduidelijk waar de financiering hiervoor vandaan komt. Daarnaast moet geïnvesteerd worden in kernapplicaties en koppelingen daarmee. Er is een storting nodig in de bestemmingsreserve incidentele projecten. De geschatte omvang hiervan is nu € 400.000 maar begin 2025 wordt hierop een business case uitgevoerd. Dan is meer duidelijk over de te verwachten gevolgen.
- De ODBN wijst erop dat deelnemers steeds meer informatievragen hebben wat voor deelnemers kan leiden tot extra kosten vanuit hun opdrachtgevende rol.

Financieel is het belangrijkste:

- Tariefontwikkeling. De ODBN presenteert in haar kadernota dat het vastgestelde begrotingsuurtarief 2025 van € 117,60; dit is exclusief het effect van de rentebaten. Het feitelijk vastgestelde uurtarief in de begroting 2025 is € 115,71; het effect van de rentebaten € 562.000 was € 1,89 en meegenomen als een 'incidentele korting'.
  In 2026 stijgt het uurtarief naar € 119,97 (+ 3,7% ten opzichte van 2025). Schematisch leidt dat tot het volgende:

Uurtarief ODBN	**Bedrag**	*In %*	Opmerking
Structurele uurtarief 2025	€ 117,60		
Af: effect rente opbrengsten 2025	€ -1,89		
Vastgestelde uurtarief 2025	**€ 115,71**	100%	
Rente opbrengst anders bestemmen	€ 1,89	*1,6%*	Naar Voortse Heide & incidentele projecten.
Ontwikkelingen 2026			
Herijking tarief 2025 n.a.v. afwijkende indexering	-0,33	*-0,3%*	Feitelijke indexering blijkt anders dan in eerdere MEV
Indexering loon (2,1%)	2,29	*2,0%*	
Indexering prijs (2,2%)	0,41	*0,4%*	
Uurtarief 2026	**€ 119,97**	*3,7%*	Stijging

Bijzonderheden:

- Vanaf 2026 geldt een richtlijn over wat overhead is van de commissie BBV. De effecten hiervan worden onderzocht. Mogelijke effecten betreffen presentatie en kostenverdeling en idealiter worden wijzigingen budgetneutraal doorgevoerd.
- De kadernota schetst ook de onderliggende kengetallen. Deze kadernota doet dat, in afwijking van voorafgaande jaren, op diverse onderdelen niet. Wel wordt aangegeven dat de gemiddelde declarabiliteit 1.294 blijft (conform begroting 2025).

De onderliggende KPI's zoals het ziekteverzuim (5,5%), aandeel kosten overhead en aandeel flexibele schil veranderen niet ten opzichte van 2025. Wel kan het zijn dat als gevolg van de nieuwe notitie Overhead van het BBV een andere presentatie van de KPI's overhead ontstaat.

De ODBN nodigt haar deelnemers uit om een reactie te geven op de kadernota. Input hierop kan mogelijk worden verwerkt in de ontwerpbegroting 2026.

Reflecties en adviezen van het adoptiepanel

- In de kadernota is gekozen voor een andere wijze dan voorafgaand jaar hoe wordt omgegaan met ontvangen rente. Waar dit vorig jaar het uurtarief omlaag haalde via een 'incidentele korting', komt dit deel nu wel weer bij het uurtarief door renteopbrengsten buiten beschouwing te laten. Daarvoor in de plaats worden deze renteopbrengsten gestort in de voorziening Voorste Heide en de bestemmingsreserve Incidentele projecten. Ons is niet duidelijk om welke bedragen dit gaat, waarom het deze bedragen zijn, en wat daarover de spelregels zijn. Desgevraagd blijkt de storting aan de Voorste Heide is ongeveer een kwart van de renteopbrengsten (pakweg € 150.000), die aan de reserve Incidentele projecten dus drie kwart (pakweg € 400.000).
  - ➔ Wij adviseren deze drie componenten (rente opbrengsten enerzijds en anderzijds dotatie aan voorziening Voorste Heide en storting in reserve Incidentele Projecten) niet met elkaar te salderen maar expliciet als op zichzelf staande onderdelen van de begroting op te nomen. Dit voorkomt een afhankelijke dekking, bijvoorbeeld als rente opbrengsten tegen vallen.

- ➔ Wij adviseren ook om deze onderdelen gemotiveerd te onderbouwen naar noodzaak en omvang.
  - ➔ De storting aan Incidentele projecten is incidenteel dus deze zou ook als 'incidentele opslag' bij het uurtarief opgeplust moeten worden. Deze wijze is dan consistent bij het geven van een 'korting' op incidentele opbrengsten, zoals dat in de begroting 2025 is gedaan.
  - ➔ De noodzaak om – anders dan voorheen – structureel geld te storten in de voorziening Voorste Heide zien we graag beter onderbouwd. In het afgelopen jaar heeft daarbij reeds twee keer een storting in deze voorziening plaatsgehad waarbij de informatie aan ons was dat hiermee de voorziening voldoende op niveau was. Verder vinden we het bijzonder dat blijkt dat een jaarlijkse dotatie nodig is, terwijl deze voorziening twee keer is herijkt op basis van een gefundeerde en systematische planning. Daarbij veronderstelden we dat alle toekomstige kosten daarbij zijn meegenomen. Dat blijkt nu dus niet het geval te zijn.
    Daarbij is de vraag of deze storting in de voorziening structureel moet plaatsvinden. Renteopbrengsten hiervoor als dekking opnemen is discutabel omdat renteopbrengsten ook weer kunnen wegvallen.
- ➔ Verder adviseren we de spelregels duidelijk te maken als blijkt dat er teveel geld is gestort in de betreffende voorziening en reserve op basis van genormeerde bedragen. Het ligt voor de hand dat deze tenminste jaarlijks herijkt worden en dat eventuele overschotten worden verwerkt in het jaarrekeningresultaat. Dit expliciet maken van deze normen, realisaties en afspraken lijkt ons gewenst.

- Over collectieve taken vermeldt de kadernota dat deelnemers zich moeten voorbereiden op mogelijke extra opdrachten of het uitbreiden van het budget voor Collectieve Taken. Deelnemers moeten op dit front dus rekening houden met extra kosten of bijstelling van ambities.
- ➔ Ons advies is om dit te motiveren en ook de mogelijke financiële consequenties duidelijk te maken.

Bezetting adoptie-panel

Het adoptie-panel bestaat uit diverse mensen met een financiële en/of VTH-achtergrond:
- Bernheze: Anthony Bouwmans
- Meierijstad: John Vlemminx, William van Breugel
- Den Bosch: Dirk Wijlens
- Land van Cuijk: Paul Valk, Marja Klaver
- Provincie Noord-Brabant: voorzitter Emiel Broere (ebroere@brabant.nl)

Van de ODBN: Jasmijn Baart, Wilko Remmits, Navarro Mahulette
Vragen / opmerkingen? Neem gerust contact op met Emiel Broere.